

Ruptura o pacte; seny o rauxa?

Entenc els que consideren que no hem reeixit a trobar l'encaix satisfactori del binomi Catalunya-Espanya, però no deixo d'estar convençut que la dinàmica democràtica en el marc de l'Europa comunitària no és rupturista

JOSEP MARIA BALCELLS

EL PUNT, 8/12/09

Ruptura definitiva del pacte constitucional. Aquesta és, en última instància, l'aposta o l'alternativa proposada pels promotors de la consulta independentista del 13-D.

Defensa de l'Estatut, la seva constitucionalitat i la vigència del marc que estatutàriament regula les relacions de Catalunya amb Espanya. Aquesta és l'aposta que fa unes tres setmanes expressava l'editorial *La dignitat de Catalunya* de dotze diaris catalans.

Vet aquí el dilema: seny o rauxa. Dues maneres de definir-se davant l'etern binomi Catalunya-Espanya, que apareix amb cruessa davant l'opinió pública a les vigílies de la sentència del Tribunal Constitucional.

L'opció rupturista ha triat el dia 13-D per fer visible a 161 municipis una mobilització estimulada pel context polític actual i pel ressò mediàtic per tal d'aconseguir que independentistes convençuts, independentistes emocionals i independentistes conjunturals sumin unes paperetes que justifiquin als promotors que és hora de cremar les naus i dir: «Adéu, Espanya.» És la rauxa per antonomàsia.

L'opció pel pacte constitucional ha vingut expressada en l'editorial conjunt de dotze diaris catalans el dia 26 en què es defensa el respecte als pactes que van inspirar primer la Constitució espanyola i després l'Estatut de Catalunya. Amb fermesa i amb contundència, l'editorial recollia el que jo m'atreveixo a qualificar de «mínim comú denominador» dels partits democràtics catalans. S'hi han sumat una amplíssima gama d'institucions cíviqes, empresarials, sindicats, col·legis professionals i una llarga llista d'organitzacions, incloses les dues agrupacions de municipis de Catalunya. Missatge assenyat i clar: defensa de l'Estatut, defensa de l'autogovern, defensa irrenunciable de la consciència nacional, la llengua i els símbols en el marc d'un projecte que no pot estar encotillat per la lletra de la Constitució sinó inspirat pel pacte que la va fer possible. Amb paraules del president Montilla: «Allò que va ser escrit, acordat i votat per unir no pot servir ara per dividir.»

Entenc i comparteixo el neguit dels que consideren que no hem reeixit a trobar l'encaix satisfactori del binomi Catalunya-Espanya, però no deixo d'estar també convençut que la dinàmica democràtica en el marc de l'Europa comunitària no és rupturista. I no seré jo qui faci la defensa aferrissada de la unitat sagrada d'Espanya, però sí que considero vital i imprescindible salvaguardar, avui més que mai, la unitat interna de Catalunya a l'hora de construir el present i poder projectar col·lectivament el futur. La Catalunya d'avui no té res a veure amb la del 1714 ni amb la del 1936. La Catalunya del 2009 és la dels set milions i mig de catalans, nascuts aquí o vinguts de fora amb arrels culturals diverses i amb identitats múltiples. Tots catalans. Tots amb el mateix dret a decidir el present i el futur col·lectiu. La consulta del dia 13, pel fet de ser maniquea, introdueix obertament o subtilment factors de divisió que poden provocar trencadisses en la convivència i en el sempre

difícil procés de construcció d'una consciència nacional compartida per tots els ciutadans que viuen i treballen a Catalunya.

Davant d'aquesta situació complexa, hi ha partits democràtics que per interessos electorals juguen amb l'ambigüitat, que és una manera de dir que juguen amb foc. Penso directament en Convergència Democràtica, que en diu una de freda i una de calenta. Felip Puig fa campanya pel sí. Artur Mas afirma que si es fes un referèndum amb totes les garanties, Catalunya optaria per ser espanyola, i que per això és millor no fer-lo. Lluís Recoder diu que la consulta del 13-D és un gest estèril que no porta enlloc i que el que caldria fer són gestos que ens permetin realment avançar. En què quedem? No es pot tocar campanes i anar a processó.

Ara toca la defensa de l'Estatut. El seu desenvolupament ens ha de portar encara més autogovern i ens ha de posar a les portes d'un model federal d'Espanya en el marc de l'Europa federal que s'està construint. Els que vulguin apostar per una altra alternativa, més ràpida o més rupturista, que ho expliquin primer, que ho incorporin després a un programa electoral i que acceptin finalment el veredict de les urnes. En democràcia, les eleccions, són l'única font que dóna validesa i viabilitat a un projecte polític de país.